

Sygn. akt VII U 1569/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Marcin Graczyk
Protokolant:	Praktykant Ewa Bieniek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 października 2019 r. w Warszawie

sprawy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

z dnia 5 października 2018 r., nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że ustala, iż D. B. jako pracownik u płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 marca 2018r.

Sygn. akt VII U 1569/18

UZASADNIENIE

D. B. i (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L. w dniu 22 listopada 2018 r. złożyli odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 24 października 2018 r., nr: (...), wnosząc o jej zmianę poprzez uznanie, że D. B. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 marca 2018 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L..

Ubezpieczona i płatnik składek zarzucili zaskarżonej decyzji organu rentowego niewłaściwą ocenę materiału dowodowego prowadzącą do przyjęcia, że w rzeczywistości ubezpieczona nie wykonywała pracy na rzecz (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L., zaś umowa o pracę zawarta została jedynie dla pozor. Powyższe pociągnęło za sobą uznanie, że D. B. nie podlega ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 marca 2018 r., podczas gdy prawidłowa, logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego ocena materiału dowodowego powinna doprowadzić organ rentowy do wniosku, że praca była faktycznie wykonywana na rzecz płatnika składek, zgodnie z zawartą umową o pracę.

Uzasadniając swe stanowisko ubezpieczona i płatnik składek wskazali, że organ rentowy powołał się na stwierdzone w dokumentacji nieprawidłowości polegające na rozbieżnościach pomiędzy kwotami podstawy wymiaru składek za miesiąc maj 2018 r. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pierwotnie wskazana podstawa wymiaru składek wynosząca 4.006,42 zł stoi w sprzeczności ze wskazaną następnie przez płatnika wartością 5.420,70 zł oraz wykazaną przez ubezpieczoną wartością w wysokości 4.000,00 zł netto. W ocenie skarżących takie rozbieżności nie miały jednak miejsca. Pracodawca wskazał bowiem kwotę 4.006,42 zł, jako podstawę wynagrodzenia brutto należnego pracownikowi za dni przepracowane w miesiącu maju 2018 r., czyli z wyłączeniem dni chorobowych, na które przypadła wartość 1.414,30 zł. Choć te dwie wartości w sumie dają kwotę 5.420,72 zł, to zostały one wskazane jako odrębne podstawy przypisane odpowiednio do dni przepracowanych i dni chorobowych, a ich suma została podana w piśmie kierowanym do organu rentowego jedynie w celach porządkowych. W konsekwencji podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne jest kwota 4.006,42 zł wskazana przez płatnika w dokumentacji rozliczeniowej. Ubezpieczona podkreśliła też, że płatnik nigdy nie wskazywał innej wartości podstawy wymiaru składek za przepracowane dni w maju 2018 r. Z kolei ostaną powołana przez organ rentowy wartość 5.645,41 zł wynika z ubruttwienia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych podanej przez ubezpieczonego pracownika całej wartości otrzymanego wynagrodzenia za miesiąc maj 2018 r. - pracownik otrzymał 4.000,00 zł netto - bez jednoczesnego uwzględnienia przez organ rentowy, że na wypłatę wynagrodzenia dla pracownika składały się zarówno wartości wynagrodzenia za przepracowane dni oraz okres pobierania zasiłku chorobowego. Dlatego też utworzenie przez organ rentowy nowej, kolejnej już kwoty podstawy wymiaru składek za miesiąc maj 2018 r., należy uznać za całkowicie bezzasadne. Ubezpieczona stwierdziła, że prawidłową wartością podstawy wymiaru składek za miesiąc maj 2018 r. jest kwota 4.006,42 zł wskazana pierwotnie przez płatnika składek, jako wartość wynagrodzenia za dni przepracowane przez ubezpieczoną w tym miesiącu. Natomiast postulowane przez organ rentowy rozbieżności mają charakter pozorny i wynikać mogą wyłącznie z błędnego przyporządkowania opisanych powyżej kwot do pozycji podstawy wymiaru składek za w/w okres czasu.

Ubezpieczona podała, że zgodnie z zawartą umową o pracę została zatrudniona jako pracownik biurowo-księgowy w pełnym wymiarze czasu pracy. Do jej obowiązków należało przygotowywanie dokumentów do KRS, dotyczących zmian w Spółce, obsługa biura, organizacja pracy oraz współpraca z biurem rachunkowym. Praca była świadczona w stałych godzinach od 9:00 do 17:00 przez pięć dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, pierwotnie w W., a następnie w L.. Dodała, że wykonywana przez nią praca była stale zlecana i nadzorowana przez jej bezpośrednią przełożoną – G. R.. Podkreśliła, że z uwagi na specyfikę wykonywanych czynności, polegających na wprowadzaniu zmian po stronie organizacyjnej oraz formalnej w funkcjonowaniu Spółki, co było dokonywane przy pomocy systemu teleinformatycznego, nie posiada papierowej dokumentacji na potwierdzenie w/w okoliczności. Charakter i rodzaj wykonywanych przez nią obowiązków nie wymagał bowiem stworzenia wielopoziomowego przepływu dokumentów w samej Spółce, stąd też ubezpieczona nie może przedłożyć projektów sporządzanych przez siebie pism w formie papierowej. Dodała również, że o prawidłowości wykonywanej przez nią pracy świadczyć mogły tylko i wyłącznie efekty, a więc w tym przypadku to, czy złożone przez nią w formie elektronicznej wnioski zostały rozpoznane i uwzględnione przez organy, do których zostały skierowane. Zaznaczyła również że w okresie jej zatrudnienia, Spółka (...). Sp. z o.o. w L. oczekiwała na zakończenie postępowań administracyjnych i sądowych, co w przyszłości miało stworzyć Spółce podstawy do rozpoczęcia działalności w wymagającym sektorze usług medycznych. Ubezpieczona podkreśliła że zamierzony cel został zrealizowany, gdyż aktualnie Spółka prowadzi aktywnie działającą przychodnię w systemie zakładów opieki zdrowotnej. Zatrudnionych i współpracujących przy tej działalności jest kilkadziesiąt osób, w tym zawodowa kadra lekarska. W związku z powyższym, powoływany przez organ rentowy zarzut pozorności umowy o pracę jest całkowicie bezzasadny i jako taki nie może zasługiwać na uwzględnienie. Skoro bowiem po zawarciu umowy o pracę pracownik podjął pracę i ją wykonywał, zaś pracodawca świadczenie to przyjmował, to nie można mówić o pozorności złożonych oświadczeń woli w zakresie zawarcia umowy o pracę. Ubezpieczona wskazała, że od momentu zatrudnienia jej w w/w Spółce do chwili przejścia na zwolnienie lekarskie normalnie wykonywała powierzone jej obowiązki zawodowe, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Zaznaczyła przy tym, że żadne przepisy prawa nie uzależniają istnienia stosunku pracy, jak również wynikającego z niego stosunku zobowiązaniowego od czasu trwania umowy o pracę, jak również od stanu zdrowia pracownika. Z uwagi zatem na bezsprzeczny fakt

istniejącej ważnej umowy o pracę, pracownik jest uprawniony do korzystania ze świadczeń społecznych. W konkluzji odwołania, skarżący wnieśli więc o zmianę zaskarżonej decyzji i uznanie podlegania przez D. B. obowiązkowo ubezpieczeniom/u: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 marca 2018 r. (odwołanie z dnia 22 listopada 2018 r., k. 3-6 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie z dnia 20 grudnia 2018 r. organ rentowy podniósł, że brak jest wiarygodnych dowodów mogących potwierdzić faktyczne świadczenie przez ubezpieczoną pracy na rzecz ww. pracodawcy. Organ rentowy uznał, że brak dowodów na faktyczne świadczenie pracy, a także zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych w krótkim okresie czasu przed powstaniem niezdolności do pracy, dają podstawę do stwierdzenia, że stanowisko, które piastowała odwołująca zostało stworzone wyłącznie w celu osiągnięcia korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy podał, że od 2014 r. odwołująca była zarejestrowana, jako osoba bezrobotna w Powiatowym Urzędzie Pracy, natomiast od listopada 2016 r. do dnia zgłoszenia przez (...) Sp. z o.o. do ubezpieczeń społecznych, prowadziła działalność gospodarczą na zasadach preferencyjnych i nie zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i tym samym nie uzyskiwała wypłaty zasiłku chorobowego, a następnie macierzyńskiego. Wskazał także, że po odejściu ubezpieczonej na zwolnienie lekarskie, płatnik składek nie zatrudnił nikogo na jej miejsce, a jej obowiązki zostały rozdzielone pomiędzy G. R. - Prezesa Zarządu Spółki oraz R. W. - księgową. Ponadto firma na dzień wszczęcia postępowania wyjaśniającego nie rozpoczęła swojej działalności, natomiast była w trakcie inwestycji i bazowała jedynie na oszczędnościach. Z kolei, jako osobę nadzorującą pracę ubezpieczonej strony wskazały G. R., która od dnia 26 kwietnia 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2018 r. oraz od dnia 1 maja 2018 r. do dnia 11 maja 2018 r. była niezdolna do pracy. Strony wskazały jednak, że w trakcie zwolnienia lekarskiego w/w pracownika, praca ubezpieczonej nie wymagała ścisłego nadzoru, ponieważ nie były podejmowane ważne dla firmy decyzje i przedsięwzięcia. Organ rentowy podkreślił przy tym, że wprawdzie dążenie kobiety ciężarnej do uzyskania przez zawarcie umowy o pracę ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym nie może być uznane za zmierzające do dokonania czynności sprzecznej z prawem, albo mającej na celu obejście prawa, jednak nie wyklucza to w szczególnych przypadkach uznania takiej mowy za nieważną ze względu na sprzeczność z zasadami współżycia społecznego. Organ rentowy wskazał, że takie ustalenia jak brak dowodów na świadczenie pracy, nie zatrudnienie nikogo na miejsce ubezpieczonej po jej odejściu na zwolnienie lekarskie, rozbieżności pomiędzy wskazanymi kwotami podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, niezbyt dobra kondycja finansowa płatnika składek, który bazował jedynie na oszczędnościach, a także brak nadzoru pracowniczego rzekomego pracodawcy wskazują, że dokonanie zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych miało na celu uzyskanie prawa do wypłaty świadczeń, a nie faktyczne wykonywanie zatrudnienia. Powołując się na powyższe okoliczności, organ rentowy stwierdził, że D. B. od dnia 1 marca 2018 r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.. Na poparcie swojego stanowiska organ rentowy przywołał utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów powszechnych (odpowiedź na odwołanie z dnia 20 grudnia 2018 r. k. 7-8 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. B., ur. w dniu (...), w dniu 5 lipca 2011 r. ukończyła studia licencjackie na Uniwersytecie Kardynała S. W. (1) w W. na kierunku Ochrona (...), a następnie w dniu 20 czerwca 2013 r. uzyskała tytuł magistra na w/w kierunku na tej samej uczelni. Po ukończeniu studiów magisterskich, w latach 2014 – 2016 r. D. B. pozostawała zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w charakterze osoby bezrobotnej. W tym czasie podjęła studia podyplomowe z zakresu prawa spółek na Wydziale Prawa i Administracji (...), które ukończyła z wynikiem dobrym w dniu 16 czerwca 2014 r. Ukończyła również szereg kursów z zakresu rachunkowości i księgowości organizowanych przez Stowarzyszenie (...) w Polsce Centrum (...) w W., natomiast w dniu 17 grudnia 2015 r. zdała egzamin zawodowy i uzyskała kwalifikacje księgowego według wymagań określonych przez Stowarzyszenie (...) w Polsce, a także opartych na Międzynarodowych Standardach Edukacyjnych ustalonych przez (...). W okresie od listopada 2016 r. do marca 2018 r. ubezpieczona prowadziła na zasadach preferencyjnych pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług księgowych na rzecz Kancelarii (...), zajmującej się obsługą prawną, gospodarczą i księgową

podmiotów prawnych jak i osób fizycznych (dyplom z dnia 21 lipca 2011 r. k. 29, dyplom z dnia 8 lipca 2013 r., k. 30, świadectwo ukończenia studiów podyplomowych k. 31, zaświadczenia i certyfikaty k. 32-38 a.s.).

Spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. zajmuje się kompleksowym wyposażaniem placówek i gabinetów medycznych. Zakres działań Spółki jest bardzo szeroki, począwszy od doradztwa przy wyborze urządzeń, poprzez optymalne finansowanie,

po profesjonalną instalację, wdrożenie, szkolenia oraz obsługę serwisową. W 2018 r. jedynym wspólnikiem Spółki została Kancelaria (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., która w ramach współpracy zapewniła (...) Sp. z o.o. w L. dofinansowanie. W dniu 30 marca 2018 r. Kancelaria (...) Sp. z o.o. w W. przejęła 100% udziałów Spółki (...) Sp. z o.o. w W.. W tej samej dacie została dokonana także zmiana umowy Spółki w wyniku czego nastąpiła zmiana firmy Spółki na (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.. W dniu przejęcia udziałów Spółki (...) Sp. z o.o. w W., Kancelaria (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. postanowiła o dofinansowaniu bieżącej działalności Spółki i udzieliła Spółce (...) Sp. z o.o. w L. pożyczki w wysokości 10.000,00 zł. W następnych miesiącach, tj. w kwietniu i w maju 2018 r. Kancelaria (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. udzieliła Spółce (...) Sp. z o.o. w L. dwóch pożyczek na kwoty 151.000,00 zł i 254.000,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółka wykazała stratę na kwotę w wysokości 209.713,51 zł i w/w pożyczki miały zabezpieczyć jej bieżącą działalność. Od dnia 29 marca 2018 r. Prezesem Zarządu Spółki (...) Sp. z o.o. w L. jest G. R., natomiast jej jedynym wspólnikiem jest Kancelaria (...) Sp. z o.o. w W.. Wcześniej Prezesem Zarządu Spółki była K. Ł. (sprawozdanie (...) Sp. z o.o. w W. k. 15-25, załącznik do wniosku o zmianę podmiotu w rejestrze przedsiębiorców z dnia 17 kwietnia 2018 r. k. 84, wniosek o zmianę danych podmiotu w rejestrze przedsiębiorców k. 85-90, oświadczenie z dnia 5 kwietnia 2018 r. k. 91, wykaz wspólników k. 92, odpis z KRS k. 100-108, sprawozdanie finansowe za okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. k. 110-127, zeznania odwołującej k. 72-75, k. 131v, zeznania G. R. k. 131v-132v, k. 158 a.s.).

W trakcie prowadzenia własnej pozarolniczej działalności gospodarczej i współpracy z Kancelarią (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., ubezpieczona poznała A. Ż., która w tym czasie była członkiem zarządu w/w Spółki. A. Ż. poinformowała wówczas ubezpieczoną o tym, że obecna Prezes Zarządu Spółki K. Ł. poszukuje pracownika na stanowisko biurowo-księgowo. Wskazała także, że aktualnie Spółka przygotowuje się do rozpoczęcia działalności w sektorze usług medycznych i do zadań nowego pracownika należałoby dopełnienie wszelkich formalności związanych z tym przedsięwzięciem, a także przeprowadzenie pod tym kątem szeregu analiz księgowych i gospodarczych. Z racji posiadania uprawnień księgowej, ukończenia studiów kierunkowych oraz szkoleń i kursów z zakresu księgowości i rachunkowości i kilkuletniej wcześniejszej współpracy, A. Ż. zaproponowała K. Ł. kandydaturę D. B. na nowe stanowisko pracy wskazując, że spełnia ona wszystkie wymagania do zatrudnienia w charakterze pracownika biurowo-księgowego. A. Ż. miała na uwadze fakt, że ubezpieczona posiada nie tylko kwalifikacje do wykonywania pracy na w/w stanowisku, ale również jest osobą sumienną i godną zaufania. Ponadto ukończyła specjalistyczne szkolenia, które wcześniej A. Ż. poleciła jej celem podwyższenia kwalifikacji zawodowych z obszaru księgowości. Z uwagi na duży zakres obowiązków i zadań związanych z planowanym poszerzeniem działalności Spółki na rynku medycznym i związaną z tym niemożność poświęcenia czasu na kolejne zadania służbowe, powstały plany konsultowane również z pozostałymi wspólnikami Spółki, aby poszukać nowego pracownika. Potrzeba zatrudnienia nowego pracownika pojawiła się w momencie podjęcia decyzji o zmianie właścicieli Spółki oraz poszerzeniu profilu jej działalności. W związku z tym, dotychczasowa Prezes Zarządu Spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. K. Ł. zaprosiła ubezpieczoną na rozmowę kwalifikacyjną. W trakcie spotkania strony uzgodniły warunki przyszłej współpracy i porozumiały się odnośnie warunków płacowych, mając na uwadze aktualne stawki rynkowe. Ubezpieczona już wtedy wiedziała, że jest w drugim miesiącu ciąży, jednak z uwagi na dobre samopoczucie podjęła decyzję o podjęciu pracy na nowym stanowisku (dokumentacja medyczna k. 44, zeznania świadka A. Ż. k. 97-98, zeznania świadka W. Ł. k. 98-98v, zeznania świadka S. W. (2) k. 98, zeznania odwołującej k. 72-75, k. 131v, zeznania G. R. k. 98v, k. 131v-132v, k. 158 a.s.).

W dniu 13 lutego 2018 r. ubezpieczona D. B. podpisała umowę o pracę na czas nieokreślony ze Spółką (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (aktualna nazwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.), reprezentowaną przez K. Ł.. Jako dzień rozpoczęcia pracy oznaczono 1 marca 2018 r. Ubezpieczonej zostało powierzone stanowisko pracownika obsługi biurowo-księgowej, w pełnym wymiarze czasu pracy. Miejszem świadczenia pracy początkowo była siedziba Spółki

zlokalizowana przy ul. (...) lok.1 w W.. Natomiast od dnia 1 maja 2018 r. nowa Prezes Zarządu postanowiła przenieść siedzibę nowoutworzonej Spółki do L. i w tym celu wynajęła pomieszczenie biurowe przy ul. (...) od W. Ł.. Powyższe biuro wyposażone jest w meble oraz komputery z podłączonym internetem. Czynsz najmu wynosi 1.000,00 zł miesięcznie, z których to opłat S. wywiązuje się w regularnych terminach. Wynagrodzenie strony stosunku pracy ustaliły na kwotę w wysokości 5.645,41 zł brutto, tj. 4.000,00 zł netto (umowa o pracę z dnia 13 lutego 2018 r., wypowiedzenie warunków pracy przez pracodawcę, szczegółowe listy płac – nieponumerowane karty akt organu rentowego, zeznania świadka W. Ł. k. 98-98v a.s.).

Przed przystąpieniem do pracy, w dniu 12 lutego 2018 r. ubezpieczona uzyskała orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do podjęcia pracy w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na stanowisku pracownika biurowo-księgowego. Ponadto została przeszkolona w zakresie BHP w dniu 1 marca 2018 r. (karta szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy - nieponumerowane karty akt organu rentowego, orzeczenie lekarskie z dnia 12 lutego 2018 r. - nieponumerowane karty akt organu rentowego).

D. B., jako pracownik biurowo-księgowy była odpowiedzialna za obsługę biura i organizację pracy biurowej, przygotowywanie dokumentacji związanej ze zmianą właścicieli Spółki, weryfikację dokumentów, ich przygotowanie oraz współpracę z Biurem (...), współpracę z księgową i Zarządem Spółki oraz przygotowanie dokumentów KRS dotyczących zmian w Spółce. Na początku, ubezpieczona przeanalizowała całą dostępną dokumentację przekazaną jej przez Przedsiębiorstwo, które następnie miało zostać przejęte przez Spółkę. Były to dokumenty księgowe, bilanse oraz sprawozdania finansowe obrazujące sytuację finansową Przedsiębiorstwa (...). Sp. z o.o. w W.. Ubezpieczona zajmowała się też kwestią związaną z przeniesieniem praw i obowiązków z umowy zawartej z NFZ na finansowanie świadczeń z powyższą Spółką i w tym zakresie zgromadziła załączniki niezbędne do w/w umowy, a także sporządziła projekt wyjaśnień do wniosku. Opracowała także zestawienie zysków i kosztów Przedsiębiorstwa (...). Sp. z o.o. w W., obejmujące 20-30 stron oraz przygotowała niezbędne dokumenty do KRS, dotyczące jednego postępowania i złożyła je osobiście w Sądzie Rejonowym. Ubezpieczona miała pełny dostęp do dokumentacji księgowej przejmowanego podmiotu. Nie podpisywała jednak dokumentów, które sporządzała, gdyż w tym zakresie kompetencje posiadał jedynie pracodawca. Wszystkie wskazane powyżej zadania realizowała przy użyciu komputera stacjonarnego, wyposażonego w pakiet (...). Wraz z nową Prezes Zarządu G. R. dokonała także szeregu czynności analitycznych celem sprawdzenia tożsamości sprzętu medycznego z dokumentami oraz jego wartością rynkową w porównaniu z wartościami wskazanymi w bilansie. Weryfikowała także formy zatrudnienia pracowników przychodni pod kątem zawieranych umów o pracę, umów zlecenia i kontraktów. Przełożoną ubezpieczonej początkowo była pierwsza Prezes Zarządu Spółki K. Ł., a od dnia 29 marca 2018 r. nowa Prezes Zarządu G. R., która wyznaczała nowej pracownicy zadania do wykonania. Co prawda w okresach od dnia 26 kwietnia 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2018 r. oraz od dnia 1 maja 2018 r. do dnia 11 maja 2018 r. G. R. przebywała na zwolnieniu lekarskim, jednak wcześniej poinstruowała ona ubezpieczoną, jakie zadania ma wykonać w trakcie jej nieobecności, a w trakcie samej nieobecności w pracy pozostawała z nią w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym. Ubezpieczona pracowała od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00 – 17:00, które ustaliła G. R.. Podpisywała listę obecności. Wynagrodzenie było jej wypłacane przelewem na rachunek bankowy. Środki finansowe przeznaczone na wynagrodzenie ubezpieczonej pochodziły z pożyczki udzielonej Spółce przez Kancelarię (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (zeznania odwołującej k. 72-75, k. 131v, zeznania G. R. k. 98v, k. 131v-132v, k. 158 a.s., listy obecności, listy płac i przelewy wynagrodzeń - nieponumerowane karty akt organu rentowego).

W dniu 23 maja 2018 r. ubezpieczona stała się niezdolna do pracy z powodu cukrzycy ciężowej oraz ogólnego pogorszenia stanu zdrowia w związku, z czym nie była w stanie wykonywać swoich obowiązków zawodowych i udała się na zwolnienie lekarskie. W tym okresie czasu z uwagi na problemy z utrzymaniem właściwego poziomu cukru we krwi oraz spadek formy, musiała pozostawać pod stałą opieką lekarską. Niezdolność do pracy D. B. trwała aż do daty porodu, który nastąpił we wrześniu 2018 r. W tym czasie G. R. nie zatrudniła innej osoby na stanowisku pracownika biurowo-księgowego. Obowiązki ubezpieczonej przejęła więc sama, oczekując na powrót D. B. do pracy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego. W wykonywaniu obowiązków o charakterze biurowo-księgowym, w okresie nieobecności ubezpieczonej w pracy, brali także udział pozostali wspólnicy Spółki, tj. W. Ł., M. W., J. F., P. A. oraz

księgowa R. W. (dokumentacja medyczna k. 44, zeznania odwołującej k. 131v, zeznania G. R. k. 98v, k. 131v-132v, k. 158 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. pismem z dnia 20 września 2018 r. zawiadomił ubezpieczoną D. B. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie prawidłowości zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i podstaw wymiaru składek na te ubezpieczenia za D. B. (zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 20 września 2018 r.-nieponumerowana karta akt organu rentowego). Następnie, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, wydał w dniu 24 października 2018 r. decyzję nr: (...), w której, na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i art. 68 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że D. B., jako pracownik u płatnika składek (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 marca 2018 r. (decyzja z dnia 24 października 2018 r., nr: (...)-nieponumerowana karta akt organu rentowego).

Od niekorzystnej decyzji organu rentowego z dnia 24 października 2018 r., nr: (...), ubezpieczona D. B. oraz płatnik składek (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L. złożyli odwołanie, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 22 listopada 2018 r., k. 3-6 a.s.).

Wskazany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły również zeznania świadków: A. Ż. (k. 97-98, k. 158 a.s.), S. W. (2) (k. 98 a.s.), W. Ł. (k. 98-98v) oraz odwołujących D. B. (k. 72-75, k. 131v-132v) i G. R. (k. 98v, k. 131v-132, k. 158 a.s.).

Świadek A. Ż., będąca zleceniobiorcą Spółki (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L. oraz (...) Kancelarii (...) z siedzibą w W., z racji tego, że w latach 2017-2018 współpracowała z ubezpieczoną w ramach prowadzenia przez nią własnej działalności gospodarczej, a potem poleciła ją do pracy u płatnika składek, miała wiedzę bezpośrednio od pierwszej Prezes Zarządu Spółki K. Ł. o potrzebie zatrudnienia pracownika, który zajmie się sprawami biurowo-księgowymi. W tym czasie Spółka (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L. przygotowywała się bowiem do rozpoczęcia działalności w sektorze usług medycznych i nowo zatrudniony pracownik miał zająć się kwestiami formalnymi związanymi z przekształceniem podmiotowym Spółki oraz poszerzeniem zakresu jej działalności. Świadek potwierdziła poszukiwania takiej osoby wskazując jednocześnie, że D. B. była najlepszą kandydatką do zatrudnienia z uwagi na posiadanie specjalnych uprawnień księgowej zgodnych z wymaganiami określonych przez Stowarzyszenie (...) w Polsce i opartych na Międzynarodowych Standardach Edukacyjnych ustalonych przez (...), sumiennosc, pracowitość oraz zaufanie, jakim darzyli ją wspólnicy Spółki. Potwierdziła także, że widywała ubezpieczoną w pracy, jak również знаła jej zakres obowiązków. Zeznania świadka we wskazanym zakresie korespondowały z zeznaniami pozostałych świadków, zeznaniami stron, a po części także z dokumentami. Były spójne, wobec czego ich wiarygodność nie budziła wątpliwości.

Także świadek W. Ł. potwierdził, że widywał ubezpieczoną w siedzibie Spółki przy ul. (...) w L.. Wskazał też, że pomieszczenia biurowe Spółki mieściły się w sąsiednim do jego biura lokalu, przez co świadek miał osobistą styczność z ubezpieczoną w trakcie wykonywania przez nią obowiązków służbowych. Z kolei świadek S. W. (2) potwierdził, że ubezpieczona wykonywała swoją pracę w pomieszczeniu sąsiednim do pomieszczeń Spółki Kancelaria (...) w W.. Zeznania w/w świadków wraz z zeznaniami świadka A. Ż. wspólnie tworzą jednolity, logiczny i nie budzący wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego obraz okoliczności sprawy. Ponadto w dużej mierze relacje świadków, a przede wszystkim stron postępowania, znajdują potwierdzenie w treści zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów. Z tego też względu, Sąd nie znalazł powodów, aby kwestionować ich wiarygodność w jakiegokolwiek części.

Podobnie jak zeznania świadków, Sąd Okręgowy ocenił zeznania odwołujących D. B. oraz G. R. – Prezesa Zarządu (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L.. Strony w sposób nie budzący wątpliwości, wewnętrznie spójnie, a także zgodnie z dokumentami, przedstawiły motywy zawarcia umowy o pracę, zakres obowiązków D. B., czynności, które

ubezpieczona zdążyła wykonać zanim stała się niezdolna do pracy, sposób realizacji obowiązków oraz przyczyny braku zatrudnienia nowego pracownika na stanowisku pracownika biurowo-księgowego. Jednocześnie odwołująca G. R. w swoich zeznaniach wskazała na racjonalne i zgodne z doświadczeniem życiowym powody, dla których zatrudniła ubezpieczoną w Spółce za określonym wynagrodzeniem. Wskazała także, że miała stały nadzór nad pracą ubezpieczonej i zlecała jej zadania do wykonania. Odwołująca, co prawda przyznała, że w okresach od dnia 26 kwietnia 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2018 r. oraz od dnia 1 maja 2018 r. do dnia 11 maja 2018 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z koniecznością wykonania drobnego zabiegu, jednak wcześniej poinstruowała ubezpieczoną, jakie zadania ma wykonać w trakcie jej nieobecności, a w trakcie samej nieobecności w pracy pozostawała z nią w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym. Odnośnie wskazanych okoliczności, Sąd nie miał wątpliwości, uwzględniając to, że strony przedstawiły dokumenty na potwierdzenie części prezentowanych tez, a częściowo potwierdzili je także świadkowie A. Ż., S. W. (2) i W. Ł.. Zeznaniami stron należało więc dać wiarę, jako że były one logiczne, a nadto korespondowały z zeznaniami świadków i z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie D. B. i (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 24 października 2018 r., nr: (...), jako uzasadnione podlegało uwzględnieniu.

Kwestią sporną w prowadzonym postępowaniu było to, czy odwołująca od dnia 1 marca 2018 r. realizowała umowę o pracę u płatnika składek (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L. i czy z tego tytułu powinna podlegać obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. Organ rentowy kwestionował bowiem zasadność objęcia D. B. ubezpieczeniami społecznymi wskazując, że strony zawarły umowę o pracę o charakterze pozornym, jedynie w celu uzyskania przez ubezpieczoną świadczeń pieniężnych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozstrzygnięcie powyższej kwestii wymagało dokonania w pierwszej kolejności analizy przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz. 300 dalej: ustawa systemowa). Art. 6 ust. 1 pkt. 1 tej ustawy stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów. W myśl art. 13 pkt. 1 ustawy systemowej następuje to od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania. O tym jednak, czy dany stosunek prawny łączący dwa podmioty może być uznany za stosunek pracy, rozstrzygają przepisy prawa pracy. Stosownie do treści definicji zawartej w art. 2 k.p. pracownikiem jest osoba zatrudniona między innymi na podstawie umowy o pracę. Użyty w powyższym przepisie zwrot „zatrudniona” oznacza istnienie między pracownikiem, a pracodawcą szczególnej więzi prawnej o charakterze zobowiązaniowym, tj. stosunku pracy. Istotą tegoż stosunku jest – w świetle art. 22 § 1 k.p. – uzewnętrznienie woli umawiających się stron, z których jedna deklaruje chęć wykonywania pracy określonego rodzaju w warunkach podporządkowania pracodawcy, natomiast druga – stworzenia stanowiska pracy i zapewnienia świadczenia pracy za wynagrodzeniem. Celem i zamiarem stron umowy o pracę powinna być każdorazowo faktyczna realizacja treści stosunku pracy, przy czym oba te elementy wyznaczają: ze strony pracodawcy – realna potrzeba ekonomiczna i umiejętności pracownika, zaś ze strony pracownika – ekwiwalentność wynagrodzenia uzyskanego za pracę. Dla stwierdzenia, czy zaistniały podstawy do objęcia ubezpieczeniem społecznym, w świetle powołanych przepisów, wymagane jest ustalenie, czy zatrudnienie miało charakter rzeczywisty i polegało na wykonywaniu pracy określonego rodzaju, na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, czyli w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p. Przy tym istotne jest to, że umowa o pracę, która nie wiąże się z wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia, nie skutkuje w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 16 marca 1999r., II UKN 512/98; z 28 lutego 2001r., II UKN 244/00).

W rozpoznawanej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazywał, że brak jest dowodów potwierdzających faktyczne świadczenie pracy przez D. B., a zawarta umowa jest nieważna. W toku postępowania sądowego organ rentowy podnosił, że celem zawarcia umowy była chęć uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Z takim twierdzeniem organu rentowego, Sąd się nie zgodził.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozor. Pozorność umowy wyraża się w braku zamiaru wywołania skutków prawnych przy jednoczesnym zamiarze stworzenia okoliczności mających na celu zmylenie osób trzecich. Należy odróżnić przy tym nieważność spowodowaną pozornością czynności prawnej od nieważności czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy (art. 58 § 1 k.c.). Czynność prawna mająca na celu obejście ustawy polega na takim ukształtowaniu jej treści, które z formalnego punktu widzenia nie sprzeciwia się ustawie, ale w rzeczywistości zmierza do zrealizowania celu, którego osiągnięcie jest przez ustawę zakazane. Pojęcia obejścia prawa i pozorności są sobie znaczeniowo bliskie i niejednokrotnie pokrywają się. Ustalenie, czy umowa zmierza do obejścia prawa, czy jest pozorna wymaga poczynienia konkretnych ustaleń faktycznych dotyczących okoliczności jej zawarcia, celu jaki strony zamierzały osiągnąć, charakteru wykonywanej pracy i zachowania koniecznego elementu stosunku pracy, jakim jest wykonywanie pracy podporządkowanej (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 1995 roku, sygn. akt I PZP 7/95, OSNAPiUS 18/95, poz. 227, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1997 roku, sygn. akt I PKN 276/97, OSNAPiUS13/98, poz. 397). Czynność prawna może być również sprzeczna z zasadami współżycia społecznego, przez które rozumie się na ogół obowiązujące w stosunkach między ludźmi reguły postępowania, które za podstawę mają uzasadnienie ocenne, a nie prawne. Odwołują się one do powszechnie uznawanych w całym społeczeństwie lub w danej grupie społecznej wartości i ocen właściwego, przyzwoitego, rzetelnego, lojalnego czy uczciwego zachowania. Zasady te obejmują nie tylko reguły moralne, lecz także obyczajowe (por. np. Z. Radwański (w:) System prawa prywatnego, t. 2, 2002, s. 240 i n.; M. Safjan (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. I, 2008, s. 327).

W rozważanym przypadku, zdaniem Sądu Okręgowego, wystąpiły wszystkie elementy konieczne dla zaistnienia pomiędzy stronami stosunku pracy. Wbrew stanowisku organu rentowego, postępowanie dowodowe przeprowadzone przez Sąd potwierdziło również wykonywanie pracy przez D. B.. Dowodem wskazującym na taki fakt są między innymi zeznania aktualnej Prezes Zarządu (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L. G. R. jak również świadków A. Ż., S. W. (2) i W. Ł., którzy bądź zasiadali w zarządzie w/w Spółki, bądź byli zatrudnieni w innych Spółkach powiązanych z płatnikiem składek. Z zeznań tych osób wynika, że ubezpieczona podjęła zatrudnienie na podstawie umowy, którą organ rentowy kwestionuje. Początkowo, co jest całkowicie naturalne, zapoznawała się z funkcjonowaniem Spółki i przeanalizowała całą dostępną dokumentację przekazaną jej przez Przedsiębiorstwo (...). Sp. z o.o. w W., które następnie miało zostać przejęte przez Spółkę. Były to dokumenty księgowe, bilanse oraz sprawozdania finansowe, obrazujące sytuację finansową w/w Przedsiębiorstwa. Miała też za zadanie zająć się kwestią związaną z przeniesieniem praw i obowiązków z umowy zawartej z NFZ na finansowanie świadczeń z powyższą Spółką i w tym zakresie zgromadziła załączniki niezbędne do w/w umowy, a także sporządziła projekt wyjaśnień do wniosku. Opracowała także zestawienie zysków i kosztów Przedsiębiorstwa (...). Sp. z o.o. w W., obejmujące 20-30 stron oraz przygotowała niezbędne dokumenty do KRS, dotyczące jednego postępowania i złożyła je osobiście w Sądzie Rejonowym. Dopiero po zapoznaniu się z całą dokumentacją księgowo-finansową Spółki, mogła przystąpić do wykonywania powierzonych jej zadań. Wcześniej bowiem, nie znając zasad funkcjonowania Spółki, w stosunku do której miała wykonać pewne czynności o charakterze organizacyjnym, nie byłaby w stanie skutecznie przygotować tego, czego oczekiwał od niej pracodawca. Finalnie podjęte przez ubezpieczoną działania w postaci przygotowania dokumentów KRS dotyczących zmian w Spółce, a także przeprowadzenia analizy księgowo-gospodarczej, przygotowały nowopowstałą Spółkę do wkroczenia na rynek medyczny i funkcjonowania w postaci przychodni. Przede wszystkim ubezpieczona zrealizowała opisane powyżej czynności przygotowawcze, które doprowadziły płatnika składek do osiągnięcia zamierzonego efektu, a mianowicie wkroczenia do sektora usług medycznych. Tym samym główny cel, którego oczekiwała Prezes Zarządu G. R., zatrudniając nowego pracownika na stanowisku biurowo-księgowym został osiągnięty. Fakt świadczenia przez ubezpieczoną D. B. pracy, początkowo w siedzibie przy ul. (...) w W., a następnie przy ul. (...) w L. został potwierdzony także przez świadków A. Ż., S. W. (2) i W. Ł., którzy wskazali, że widywali ubezpieczoną w pracy, wiedzieli, w którym pokoju siedzi, a także czym mniej więcej się zajmuje i jaki jest jej zakres obowiązków. Jednocześnie wspomniana okoliczność niezdolności ubezpieczonej do pracy od dnia 23 maja 2018 r., a także w sumie krótki okres świadczenia pracy, powodują, że ubezpieczona nie mogła zrealizować więcej zadań niż opisane.

Inną okolicznością, na którą zwrócił uwagę organ rentowy, argumentując słuszność zaskarżonej decyzji, było zawarcie przez ubezpieczoną zakwestionowanej umowy o pracę tylko po to, aby mieć zabezpieczenie społeczne. Organ rentowy

wskazywał bowiem, że przed podjęciem zatrudnienia u płatnika składek, ubezpieczona była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoba bezrobotna, a następnie prowadziła działalność gospodarczą na zasadach preferencyjnych. Sąd Okręgowy ocenił jednak, że nawet celowość w zachowaniu ubezpieczonej, na którą wskazał ZUS, nie czyni umowy o pracę umową nieważną, ponieważ była ona realizowana. Co prawda w dacie podpisywania umowy o pracę D. B. już wiedziała, że jest w ciąży, co dodatkowo mogło determinować celowość jej działań, jednak nie można zapominać, że nawet w takim przypadku, kobieta będąca w ciąży, poszukując ochrony ubezpieczeniowej, może nawiązać stosunek pracy. Na przeszkodzie temu nie stoi nawet zaawansowana ciąża, jeżeli stosunek pracy faktycznie jest realizowany. Wynika to z tego, że fakt ciąży nie przekreśla aktywności zawodowej. Również przepisy prawa nie zawierają żadnych ograniczeń, nie wskazują w jakim czasie może dojść do nawiązania stosunku pracy, ani przez jaki okres powinny być opłacane składki na ubezpieczenie społeczne, aby późniejsza wypłata świadczeń związanych z chorobą i macierzyństwem nie naruszała zasad solidaryzmu, równego traktowania ubezpieczonych, ochrony interesów i nie pokrzywdzenia innych ubezpieczonych oraz nieuszczerplania środków zgromadzonych w ramach ubezpieczenia. Sama chęć uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jako motywacja do podjęcia zatrudnienia, nie świadczy o zamiarze obejścia prawa, podobnie jak i inne cele stawiane sobie przez osoby zawierające umowy o pracę, takie jak chociażby chęć uzyskania środków utrzymania (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2013r., I UK 472/12; z dnia 11 września 2013r., II UK 36/13; także: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 16 marca 2017r., III AUa 1003/16; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 lutego 2017r., III AUa 1270/16; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 lipca 2018r., III AUa 297/18; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 maja 2018r., III AUa 858/17). Powyższe sprawia, że zawarcie umowy o pracę wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie powoduje samo w sobie nieważności takiej czynności prawnej, jako mającej na celu obejście ustawy, czy też jej pozorności, o ile na jej podstawie praca w reżimie określonym w art. 22 § 1 k.p. faktycznie jest wykonywana. Innymi słowy, motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy założeniu rzeczywistego świadczenia pracy zgodnie z warunkami określonymi w ww. przepisie (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 10 kwietnia 2018r., III AUa 141/18).

Kolejnym argumentem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, mającym przemawiać za pozornością złożonych oświadczeń woli, były stwierdzone w dokumentacji nieprawidłowości polegające na rozbieżnościach pomiędzy kwotami podstawy wymiaru składek za miesiąc maj 2018 r. Zdaniem Sądu, wskazane stanowisko Zakładu, jest niesłuszne. Wskazać należy, że w zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych pracodawca wskazał bowiem kwotę 4.006,42 zł, jako podstawę wynagrodzenia brutto należnego pracownikowi za dni przepracowane w miesiącu maju 2018 r., czyli z wyłączeniem dni chorobowych, na które przypadała wartość 1.414,30 zł. Choć te dwie wartości w sumie dają kwotę 5.420,72 zł, to zostały one wskazane, jako odrębne podstawy przypisane odpowiednio do dni przepracowanych i dni chorobowych. W rezultacie uznać należy, że podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne jest kwota 4.006,42 zł, wskazana przez płatnika w dokumentacji rozliczeniowej. Sąd miał na uwadze także, że w żadnych innych dokumentach płatnik składek nigdy nie wskazywał innej wartości podstawy wymiaru składek za przepracowane dni w maju 2018 r. Z kolei ostaną powołaną przez organ rentowy wartość 5.645,41 zł wynika z ubruttowienia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych podanej przez ubezpieczoną całej wartości otrzymanego wynagrodzenia za miesiąc maj 2018 r. W tym czasie ubezpieczona otrzymała wynagrodzenie w kwocie 4.000,00 zł netto. Organ rentowy nie uwzględnił natomiast, że na wypłatę wynagrodzenia dla pracownika składały się zarówno wartości wynagrodzenia za przepracowane dni, jak również okres pobierania zasiłku chorobowego. W ocenie Sądu taką okolicznością, która dodatkowo potwierdza ustaloną przez płatnika wysokość podstawy wymiaru składek D. B. na ubezpieczenia społeczne są przelewy wynagrodzenia na wskazany przez nią rachunek bankowy, z których wynika, że ubezpieczona otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 4.000,00 zł netto, co z kolei daje kwotę 5.645,41 zł brutto, wskazaną w umowie o pracę z dnia 13 lutego 2018 r. Ponadto podstawą do obliczenia składek społecznych jest wynagrodzenie brutto pracownika, a więc w tej sytuacji kwota 5.645,41 zł brutto. Z kolei kwota w wysokości 5.420,72 zł, odpowiadająca wysokości wynagrodzenia za miesiąc maj 2018 r. odpowiadała faktycznej ilości dni przepracowanych przez D. B. w tym okresie czasu. W tym zatem zakresie nie zaistniał żaden błąd, a tym bardziej taki, który mógłby skutkować wykluczeniem D. B. z ubezpieczeń społecznych. W związku z powyższym, ten argument organu rentowego również okazał się niezasadny.

W ocenie Sądu taką okolicznością, która dodatkowo potwierdza, że stosunek pracy był realizowany, jest to, że przed przystąpieniem do pracy ubezpieczona została poddana badaniu wstępnemu, które lekarz medycyny pracy przeprowadził w związku z wystawieniem stosownego skierowania przez płatnika składek, a także przeszkolona z zakresu bhp, co oznacza, że wszelkie formalności związane z zatrudnieniem pracownika zostały dopełnione w odpowiednim czasie. Kolejną okolicznością, którą Sąd Okręgowy wziął pod uwagę było to, że D. B. posiada przygotowanie zawodowe do pracy, którą wykonywała na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.. Z kolei G. R. miała możliwości finansowe, aby zatrudnić pracownicę na stanowisku pracownika biurowo-księgowego za wynagrodzeniem w kwocie 5.645,41 zł brutto. Co prawda środki finansowe przeznaczone na wynagrodzenie pochodziły z pożyczek udzielonych Spółce przez inny podmiot prawny, a mianowicie Kancelarię (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., jednak wskazać należy, że to wyłącznie pracodawca decyduje o wynagradzaniu pracowników adekwatnie do ich obowiązków oraz do swojej sytuacji finansowej. To pracodawca decyduje również, czy potrzebuje zatrudnić pracownika oraz skąd weźmie środki finansowe na ten cel. Także względy ekonomiczno-organizacyjne i potrzeba utworzenia danego stanowiska pracy nie mogą dyskwalifikować zawartej umowy. Utworzenie bowiem konkretnego stanowiska pracy i zatrudnienie pracownika celem realizacji przypisanych do niego zadań, nawet w sytuacji zaciągnięcia pożyczki na ten cel, leży w sferze samodzielnych decyzji pracodawcy, który jako jedyny ponosi konsekwencje podjętej decyzji. Sąd nie ma przy tym potrzeby ustalania istnienia ekonomicznego i organizacyjnego uzasadnienia zatrudnienia danego pracownika. Podkreślenia wymaga fakt, że wynagrodzenie D. B. określone na poziomie 4.000,00 zł netto było adekwatne do wartości wykonywanej przez nią pracy, powierzonych zadań i nie było wygórowane. W świetle zasad doświadczenia życiowego logicznym także jest, że na początku prowadzenia działalności Spółka może nie osiągać wysokich dochodów, a także, powinna liczyć się z wystąpieniem strat zwłaszcza w kontekście poszerzenia obszaru swojej aktywności i nie podjęcia jeszcze konkretnych działań na rynku medycznym. W takiej sytuacji przedsiębiorcy bardzo często poszukują dodatkowych źródeł dofinansowania bądź zaciągają zobowiązania finansowe celem tzw. rozkręcenia nowego biznesu. Środki te często przeznaczają na zatrudnienie pracowników, zakup niezbędnego sprzętu, czy też wynajem pomieszczeń biurowych i załatwienie wszelkich formalności związanych z organizacją firmy. Sytuacja taka nie jest zatem niczym nietypowym i nie oznacza, że w najbliższej przyszłości, Spółka nie zacznie osiągać wysokich przychodów. Jednocześnie nie należy zapominać, że w rozpatrywanej sprawie nie chodzi o wysokość podstawy wymiaru składek, lecz o samo tylko podleganie ubezpieczeniom społecznym. To z kolei oznacza, że nawet, gdyby okazało się, że kwota ustalonego przez strony wynagrodzenia jest wygórowana, to nie przeczy to istnieniu stosunku pracy i może być co najwyżej podstawą do ingerencji przez organ rentowy w ustalenia stron w zakresie kwoty wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek.

Istotniejsze z punktu widzenia przedmiotu sporu niż wysokość wynagrodzenia było ustalenie, czy G. R. posiadała rzeczywistą potrzebę zatrudnienia pracownika na stanowisku biurowo-księgowym. Biorąc pod uwagę okoliczność, że w trakcie nieobecności w pracy D. B. nikt nie został zatrudniony, można byłoby – tak jak organ rentowy – podnosić brak rzeczywistej potrzeby zatrudnienia pracownika na ww. stanowisku pracy. G. R. oraz w/w świadkowie wyjaśnili jednak w sposób szczegółowy dlaczego zaistniała potrzeba utworzenia nowego stanowiska pracy i zatrudnienia na tym stanowisku pracownika oraz z jakich przyczyn po dniu 23 maja 2018 r. zadania powierzone D. B. znowu były wykonywane przez G. R.. Udzielone we wskazanym zakresie wyjaśnienia, Sąd ocenił jako wiarygodne tym bardziej, że umowa o pracę faktycznie była realizowana, a materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że strony, które wcześniej się nie znały, zawarły porozumienie, którego celem byłoby jedynie zapewnienie ochrony ubezpieczeniowej D. B..

Poza okolicznościami, które zostały omówione powyżej, Sąd Okręgowy, prowadząc postępowanie, zbadał również rzeczywistą wolę stron w odniesieniu do istotnych elementów stosunku pracy, takich jak: osobiste wykonywanie pracy, podporządkowanie pracownicze, czy wynagrodzenie stanowiące ekwiwalent wykonanej pracy. Jeśli chodzi o element związany z osobistym wykonywaniem pracy przez ubezpieczoną, to z całą pewnością wystąpił. Podobnie w odniesieniu do odpłatności, która miała miejsce, co jednoznacznie potwierdzają przelewy. D. B. odpłatnie, zgodnie z powierzonymi jej obowiązkami, wykonywała wszystkie czynności powierzone przez pracodawcę. Okoliczności te potwierdzili zeznający w sprawie świadkowie oraz Prezes Zarządu Spółki – G. R.. Niemniej ważne było i to, że ubezpieczona była podporządkowana początkowo K. Ł., a następnie G. R., która wyznaczyła jej zadania do wykonania

i kontrolowała podejmowane przez ubezpieczoną działania o charakterze biurowo-księgowym. Powyższe znajduje bowiem potwierdzenie zarówno w zeznaniach stron, jak i świadków. Istotną przesłanką faktyczną wskazującą na istnienie podporządkowania pracowniczego w powyższym zakresie może być obowiązek podpisywania listy obecności lub potwierdzenia w inny sposób obecności w miejscu świadczenia pracy. W niniejszej sprawie, D. B. podpisywała się na liście obecności, potwierdzając tym samym swoją obecność w miejscu świadczenia pracy. Ponadto przez cały czas świadczenia pracy pozostawała do pełnej dyspozycji swojej bezpośredniej przełożonej G. R.. Co prawda w okresach od dnia 26 kwietnia 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2018 r. oraz od dnia 1 maja 2018 r. do dnia 11 maja 2018 r. G. R. przebywała na zwolnieniu lekarskim, jednak wcześniej poinstruowała ona ubezpieczoną, jakie zadania ma wykonać w trakcie jej nieobecności, a w trakcie samej nieobecności w pracy pozostawała z nią w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym. Wskazać również należy, że niezdolność do pracy G. R. nie została spowodowana przyczyną nagłą, a wcześniej zaplanowanym drobnym zabiegiem, dlatego też przed jego terminem G. R. mogła przygotować ubezpieczoną pod kątem zadań do wykonania w trakcie swojej nieobecności. O braku faktycznego wykonywania przez ubezpieczoną pracy nie świadczy także fakt nie załączenia do akt sprawy sporządzonych i podpisanych przez nią dokumentów w formie papierowej. W pierwszej kolejności wskazać należy, że uprawnienia do podpisywania dokumentów dotyczących (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L. miała wyłącznie Prezes Zarządu w/w Spółki oraz jej wspólnicy, a nie szeregowi pracownicy. Po drugie natomiast większość wykonywanych przez ubezpieczoną czynności, polegających na wprowadzaniu zmian po stronie organizacyjnej oraz formalnej w funkcjonowaniu Spółki, było dokonywanych przy pomocy systemu teleinformatycznego, a nie w formie papierowej, co jest całkowicie naturalne mając na uwadze postęp techniczny oraz aktualnie obowiązujące sposoby i metody wykonywania pracy za pomocą różnych systemów informatycznych oraz komputerowych. To, że ubezpieczona nie sporządzała dokumentów w formie papierowej, nie oznacza, że nie wykonywała ona swoich obowiązków służbowych. To zaś sprawia, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych niesłusznie, bo nadmiernie drobiazgowo i z uwzględnieniem kilku tylko wybranych okoliczności – w tym wypadku braku papierowej dokumentacji na potwierdzenie świadczenia pracy – ocenił łączący strony stosunek prawny. Zdaniem Sądu taka ocena musi być jednak dokonywana z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, po ich rozważeniu, a także w sposób racjonalny, a nie nadmiernie sformalizowany.

Uwzględniając powołane okoliczności Sąd ocenił, że umowa o pracę łącząca D. B. z (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L. nie była pozorną czynnością prawną. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że zamiarem stron umowy o pracę, było świadczenie pracy, a nie jak wskazuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, uzyskanie przez ubezpieczoną świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Ponadto, Sąd oceniając, że umowa nie była pozorna, wziął pod uwagę, że za taką nie można uznać umowy, która w rzeczywistości była wykonywana, tj. takiej, w ramach której pracownik faktycznie świadczy na rzecz pracodawcy pracę podporządkowaną. Potwierdził to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 lutego 2001 r. (sygn. akt UK 244/00) wskazując, że o fikcyjności umowy o pracę świadczy zamiar nawiązania stosunku ubezpieczenia społecznego bez rzeczywistego wykonywania tej umowy. Dodatkowo, jak wynika z poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w innym wyroku z dnia 13 czerwca 2006 r. (sygn. akt II UK 202/05), nie jest istotne, czy strony zawierające umowę o pracę miały realny zamiar wzajemnego zobowiązania się przez pracownika do świadczenia pracy, a przez pracodawcę do zapewnienia pracy i wynagrodzenia za nią, lecz to, czy taki zamiar stron został w rzeczywistości zrealizowany.

Mając na względzie poczynione ustalenia faktyczne i zaprezentowaną argumentację Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyjął, że D. B., jako pracownik u płatnika składek (...). Sp. z o.o. z siedzibą w L. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 marca 2018 r., o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

M.St.